

PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2019/2020

1. KIERUNEK STUDIÓW: HISTORIA
2. KOD ISCED: 0222
3. FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNE/NIESTACJONARNE
4. LICZBA SEMESTRÓW: 4
5. TITUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER
6. PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI
7. DZIEDZINA NAUKI: NAUKI HUMANISTYCZNE
8. DYSCYPLINA NAUKOWA (dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż 1 dyscypliny wskazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa punktów ECTS oraz określa liczbę punktów ECTS dla każdej z przypisanych dyscyplin): HISTORIA
9. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120/128***
  - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 60/64*** – studia stacjonarne , 60/64***– studia niestacjonarne
  - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): -
  - 3) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): 99/72,5***
  - 4) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): 70/78***
  - 5) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne: 5
10. Łączna liczba godzin zajęć: co najmniej 3015 – w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: co najmniej 1510 – studia stacjonarne, co najmniej 1040 – studia niestacjonarne. Łączna liczba godzin realizowanych na studiach stacjonarnych w formie e-learningu – 10 godzin.
11. Koncepcja i cele kształcenia (w tym opis sylwetki absolwenta):

Program studiów jest skonstruowany z myślą o wyposażeniu absolwenta w szeroką wiedzę i umiejętności. Absolwent dysponując wiedzą z zakresu historii w wymiarze globalnym, państwowym i regionalnym, wykorzystuje podstawowe umiejętności badawcze do analizy i interpretacji zjawisk, procesów dziejowych, ochrony dóbr kultury, edytorstwa naukowego, kultury materialnej, może także zostać przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela. Studia przygotowują do podjęcia pracy w instytucjach kultury, takich jak: muzea, wydawnictwa, galerie sztuki, w ośrodkach kreujących rozwój kultury, w odpowiednich działach jednostek samorządowych, rządowych i pozarządowych, różnego typu mediach, szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, instytucjach prowadzących działalność edukacyjną młodzieży. Absolwent studiów drugiego stopnia może podnosić

kwalifikacje na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich) oraz na studiach podyplomowych z zakresu: Archiwistyki i zarządzania dokumentacją, Muzealnictwa oraz Wiedzy o społeczeństwie (specjalność nauczycielska).

Objaśnienie oznaczeń:

HIS2A (przed podkreślnikiem) — kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku Historia, studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki

W — kategoria wiedzy

U — kategoria umiejętności

K — kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne — numer efektu uczenia się

12. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
w zakresie WIEDZY			
HIS2A_W01	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej historii jako dziedziny nauki. Definiuje pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych. Rozpoznaje obecność elementów innych nauk w procedurze badawczej historyka	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W02	Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk historycznych i dziedzin pokrewnych prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych. Wiedzę tę jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W03	Opanował na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych, humanistycznych i społecznych	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W04	Wykazuje zaawansowaną znajomość historii porównawczej Europy i świata	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W05	Zdaje sobie sprawę z powiązań historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W06	Posługuje się, w przynajmniej jednym języku nowożytnym, fachową terminologią w zakresie nauk	P7U_W	P7S_WG

	historycznych i nauk pokrewnych		
HIS2A_W07	Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę na temat metod badawczych i narzędzi warsztatowych historyka	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W08	Posiada uporządkowaną wiedzę na temat technologii informacyjnej, baz danych, a także multimediów i zasobów Internetu, zna wartość informacji w nich zawartych	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W09	Zna metodykę i metodologię upowszechniania wiedzy historycznej i społecznej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu podjętych studiów. Wiedzę tę jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej i popularyzacyjnej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W11	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o istnieniu w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, uwarunkowanych różnicowaniem narodowym i kulturowym	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W12	Posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę z zakresu dorobku historiografii i wyodrębnia jej główne orientacje. Ma rozszerzoną wiedzę na temat głównych kierunków rozwoju badań historycznych i zna najnowsze osiągnięcia w tej dziedzinie	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W13	Rozumie, że badania i dyskusja historyczna jest procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W14	Posiada rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych metod badawczych i narzędzi warsztatowych pozwalających na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania danej epoki historycznej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W15	Zna metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka obcego nowożytnego i tekstów źródłowych w języku właściwym dla badanej dziedziny	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W17	Posiada wiedzę na temat form rozwoju przedsiębiorczości indywidualnej, w tym także w obszarze krzewienia historii i dziedzictwa kulturowego	P7U_W	P7S_WK
HIS2A_W18	Ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą dziedzictwa kulturowego. Orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym oraz we współczesnej kulturze medialnej	P7U_W	P7S_WK
HIS2A_W19	Posiada pogłębioną wiedzę na temat metodyki i metodologii upowszechniania historii oraz instytucji krzewiących kulturę historyczną	P7U_W	P7S_WK

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI			
HIS2A_U01	Samodzielnie wyszukuje, analizuje, interpretuje, selekcjonuje, integruje informacje z zakresu nauk historycznych i pokrewnych korzystając z bibliografii, baz danych archiwalnych i bibliotecznych, a także źródeł historycznych i literatury. Na tej podstawie potrafi formułować krytyczne sądy	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U02	Samodzielnie, w sposób uporządkowany i systematyczny korzysta z technologii informacyjnej, baz danych, multimediów i zasobów Internetu oraz poprawnie opracowuje i ocenia informacje tam zawarte	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U03	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę źródeł, literatury naukowej i popularno-naukowej, syntezę różnych idei i poglądów oraz procesów społeczno-gospodarczych. Samodzielnie formułuje tematy badawcze oraz posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi w celu opracowania zagadnień z wybranej dziedziny historii	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U04	Samodzielnie w trafny sposób dobiera metody i konstruuje narzędzia badawcze oraz opracowuje i prezentuje wyniki kwerendy archiwalnej lub bibliotecznej, w tym także w postaci przygotowanych	P7U_U	P7S_UW

	przez siebie tekstów historycznych		
HIS2A_U05	Samodzielnie, w sposób uporządkowany i systematyczny zdobywa i poszerza wiedzę oraz umiejętności badawcze, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów związanych z tekstami źródłowymi oraz historiograficznymi	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U06	Samodzielnie wskazuje, udowadnia i omawia wzajemne relacje między różnymi kierunkami badań historycznych (historia polityczna, gospodarcza, społeczna, kultury itp.)	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U07	Posiada umiejętność zdobywania i integrowania wiedzy z różnych dyscyplin nauk humanistycznych, a także poszerza umiejętności badawcze wykorzystując je w typowych i nietypowych sytuacjach profesjonalnych	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U08	Samodzielnie potrafi przeprowadzić krytyczną analizę źródeł historycznych i zinterpretować je stosując oryginalne podejście oraz uwzględniając najnowsze osiągnięcia nauk historycznych w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U09	Posiada pogłębioną umiejętność opracowania oraz redagowania i opatrywania przypisami prac pisemnych z historii w oparciu o różne źródła w języku polskim lub języku obcym	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U10	Samodzielnie porozumiewa się ze specjalistami z zakresu nauki historycznej i pokrewnych dyscyplin naukowych oraz niespecjalistami wykorzystując specjalistyczną terminologię, a także różne techniki komunikacyjne w języku polskim lub obcym	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U11	Posiada zaawansowaną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i formułowania własnych opinii w języku polskim lub w obcym języku nowożytnym dotyczących szczegółowych zagadnień historycznych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz różnych źródeł	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U12	Argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, jak też poglądy reprezentowane w różnych nurtach badawczych	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U13	Umiejętnie formułuje krytyczne opinie o wytworach kultury na podstawie wiedzy historycznej oraz doświadczenia	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U14	Potrafi popularyzować wiedzę historyczną oraz humanistyczną o wytworach kultury i jej instytucjach	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U15	Posiada umiejętność prezentacji krytycznych opracowań w różnych formach z wykorzystaniem różnorodnych mediów	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U16	Samodzielnie w sposób poprawny tłumaczy fragmenty monografii, artykuły naukowe oraz źródła historyczne z języka obcego na język polski	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U17	Ma umiejętności językowe (obcy język nowożytny) w zakresie nauk historycznych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U18	Posiada zaawansowaną umiejętność planowania i organizowania indywidualnej pracy historyka oraz kierowania zespołem badawczym	P7U_U	P7S_UO
HIS2A_U19	Świadomie podejmuje działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową, a także innych osób	P7U_U	P7S_UU
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH			
HIS2A_K01	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści w szeroko rozumianym zakresie ogólnie humanistycznym i uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz praktycznych, zasięga opinii historyków w sytuacji trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu badawczego	P7U_K	P7S_KK

HIS2A_K02	Jest gotów do systematycznego i aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska i regionu, interesuje się nowymi formami wyrazu w kulturze, jest przygotowany do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, wykorzystując do tego celu różne rodzaje przekazu medialnego i kulturowego	P7U_K	P7S_KO
HIS2A_K03	Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, samodzielnie wskazuje priorytety służące realizacji określonego zadania dla historyka, jest empatyczny, rozumie i szanuje różne poglądy determinowane kulturowo i etnicznie	P7U_K	P7S_KO
HIS2A_K04	Dbą o dorobek i tradycję zawodu historyka, przestrzega zasad jego etyki i działa na rzecz przestrzegania tych zasad przez innych	P7U_K	P7S_KR
HIS2A_K05	Rozumie i wdraża w życie pojęcie kształcenia ustawicznego oraz konieczność rozwoju zawodowego, ciągłego poszerzania kompetencji w szeroko rozumianym zakresie ogólnie humanistycznym i praktycznych sytuacjach zawodowych	P7U_K	P7S_KR

* STUDENCI PRZYGOTOWYWANI DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA UZYSKUJĄ RÓWNIEŻ WIEDZĘ, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJE WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA OKREŚLONYCH W STANDARDACH KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA ORAZ W UCHWALE SENATU UJK NR 54/2018 Z DNIA 27 WRZEŚNIA 2018 R.

13. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	Język angielski	3	Słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku, język funkcyjny: dyskusje, interpretacje danych statystycznych i wykresów, prezentacje, np.: artykułów i wyników badań. Streszczenia publikacji, pracy dyplomowej, artykuły specjalistyczne lub inne prace pisemne właściwe dla studiowanego kierunku, elementy tłumaczenia, najważniejsze zagadnienia gramatyczne (praktycznie i specjalistycznie uwarunkowane), funkcje językowe (pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, wyrażanie opinii, argumentowanie, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku i dokonywanie prezentacji). * Treści programowe do wyboru przez prowadzącego lektorat, przy uwzględnieniu liczby godzin przewidzianych na kurs językowy oraz potrzeb studentów.	HIS2A_W01 HIS2A_W15 HIS2A_U11 HIS2A_U16 HIS2A_U17 HIS2A_K01
2.	Artystyczne dziedzictwo Europy	1	Sztuka starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu, sztuka wczesnochrześcijańska, karolińska i ottońska, sztuka romańska (architektura, rzeźba, malarstwo), sztuka gotycka, architektura, rzeźba i malarstwo renesansu, sztuka manieryzmu, architektura, rzeźba i malarstwo baroku, sztuka rokoka, sztuka XIX w. – od neoklasycyzmu do secesji, sztuka XX wieku.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W18 HIS2A_U07 HIS2A_U08 HIS2A_U13

				HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
3.	Kultura słowa	2	Językoznawstwo normatywne, norma językowa, błąd, typy błędów językowych, uzus, kodyfikacja normy, kształtowanie zwyczaju językowego; zmiany w języku, ich przyczyny, zapożyczenia i ich rola, obce wpływy na polszczyznę, doskonalenie języka, prawne aspekty ochrony języka polskiego, aspekty poprawnościowe języka prawniczego, postawy wobec języka i normy, wpływ języka prawniczego na rozwój języka polskiego, zagadnienia poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej w pracy historyka; estetyka słowa, brutalizacja języka, wulgaryzacja i dewulgaryzacja, etykieta językowa, etykieta w komunikacji językowej; etyka słowa w komunikacji, manipulacja i perswazja językowa.	HIS2A_W01 HIS2A_U10 HIS2A_K05
4.	Media w świecie współczesnym	2	Historia komunikowania od początków, do chwili obecnej, podstawowe składniki aktu komunikacyjnego, proces komunikowania, wybrane modele komunikowania: najważniejsze elementy, rola modeli w procesie analizy aktu komunikacyjnego. Media masowe: ich historia, rozwój, znaczenie społeczne i kulturalne na przestrzeni lat, sposoby percepcji, wzajemne oddziaływanie. Media i ich rola w procesie komunikacji, społeczna i kulturotwórcza rola mediów masowych, rozwój teorii komunikowania masowego, poziomy komunikowania: intrapersonalne, interpersonalne, w małych grupach, publiczne - rola, cechy charakterystyczne, znaczenie społeczne, kompetencje, model współczesnego uczestnika komunikacji medialnej.	HIS2A_W03 HIS2A_W02 HIS2A_W11 HIS2A_W18 HIS2A_U07 HIS2A_U10 HIS2A_U11 HIS2A_U12 HIS2A_U13 HIS2A_K03
5.	Tutoring, coaching, dialog motywujący (rozwój kompetencji osobistych i społecznych)	1	Drogi rozwoju kompetencji osobistych i społecznych, wykorzystanie metod coachingowych w motywowaniu i ustalaniu ścieżki rozwoju, narzędzia tutorskie w kształtowaniu kompetencji osobistych i społecznych (np. koło życia, pytania kartezyjskie, ranking umiejętności), dialog motywujący (jako narzędzie motywowania – bez oceniania; cztery zasady DM; fazowość motywacji – transteoretyczny model zmiany, czynniki zmiany), psychologia pozytywna (M. Seligman), odkrywanie i rozwijanie zasobów, uwalnianie potencjału osobistego i grupy, coaching samorozwoju, komunikacja interpersonalna, wizerunek i promocja, doradztwo HR, komunikacja efektywna (np. pułapki i błędy, komunikacja prowokująca wypowiedzi o zmianie), warsztaty umiejętności komunikacyjnych (komunikacja wzmacniająca), trening twórczego myślenia.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W05 HIS2A_W17 HIS2A_U02 HIS2A_U10 HIS2A_U12 HIS2A_U18 HIS2A_K02 HIS2A_K05
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE/ KIERUNKOWE:				
1.	Statystyka i demografia historyczna	2	Statystyka jako nauka o metodach liczbowych badania zjawisk masowych, przedmiot statystyki i jej podstawowe pojęcia, źródła umożliwiające badania historyczno-statystyczne, etapy badania statystycznego, prezentacja wyników badań statystycznych, średnie statystyczne, liczby względne, badania reprezentacyjne, podstawowe współczynniki demograficzne, źródła do badań demograficznych, szacunki i wyliczenia zaludnienia ziem polskich w oparciu o różne rodzaje źródeł, wykorzystanie akt metrykalnych do badań statystycznych, metoda agregatywna, metoda rekonstrukcji rodzin, badania	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W10 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_U08 HIS2A_K01 HIS2A_K03

			demograficzne nad zaludnieniem ziem polskich do XVIII do XX w.	HIS2A_K04
2.	Translatorium językowe (z języka łacińskiego lub nowożytnego)	4	Praca z tekstem, tłumaczenie tekstów i literatury w wybranych obcych językach nowożytnych lub języku łacińskim, tłumaczenie fragmentów dzieł autorów klasycznych, wybranych inskrypcji łacińskich (rzymskie łuki tryumfalne, epitafia). Sposoby zapisywania dat. Tłumaczenie epitafiów, sentencji i inskrypcji łacińskich. Odczytywanie tekstów łacińskich z abrewiacjami. Wyszukiwanie łacińskiego źródłosłowa w terminach i pojęciach z różnych epok historycznych * Treści programowe do wyboru przez prowadzącego translatorium.	HIS2A_W11 HIS2A_W14 HIS2A_W15 HIS2A_U05 HIS2A_U06 HIS2A_U16 HIS2A_K01 HIS2A_K04 HIS2A_K05
3.	Metodologia historii	2	Metodologia historii, teoria historii, filozofia historii – przedmiot, zakres, kategorie pojęciowe. Historia jako nauka – semantyka pojęcia, przedmiot badania historii (wybrane koncepcje metodologiczne XIX-XX wieku). Założenia metodologiczne szkoły Annales – Marc Bloch i Fernand Braudel. „Czy historyk ma dostęp do przeszłej rzeczywistości?”. Historyk wobec źródeł – tradycja badawcza i współczesne koncepcje metodologiczne. Koncepcje prawdy a narracja historyczna. Inspiracje antropologiczne w nauce historycznej. Doświadczenie i reprezentacja historii we współczesnej refleksji humanistycznej – poglądy F. Ankersmita. Historia mówiona – doświadczenie i zapis. O metodzie „obserwacji uczestniczącej” w badaniach historycznych. Historia i pamięć we współczesnej humanistyce.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K04
4.	Historia historiografii	6	Wykład: Historia historiografii – zakres przedmiotu, terminologia specjalistyczna, aktualny stan badań. Na drodze do historiografii unaukowanej – początki historiografii krytycznej. Oświeceniowe inspiracje w historiografii europejskiej. Historiografia europejska i polska w dobie Romantyzmu – kierunki badań i przedstawiciele. Leopold von Ranke i doktryna indywidualistycznego historyzmu w historiografii. Pozytywizm w historiografii europejskiej i polskiej. Kierunki rozwoju historiografii na przełomie XIX/XX wieku. Marksizm w historiografii. Od modernizmu do współczesnych nurtów i orientacji w europejskiej nauce historycznej – kierunki badań i najwybitniejsi przedstawiciele historiografii XX wieku. Konwersatorium: Historiografia przełomu starożytności i średniowiecza – zmiana modelu pisarstwa historycznego. Historiografia średniowieczna – gatunki dziejopisarstwa. Średniowieczne dziejopisarstwo polskie. Proces partykularyzacji polskiego dziejopisarstwa. Jan Długosz i jego miejsce w polskiej historiografii. Historiografia renesansowa w Europie. Historiografia polskiego odrodzenia. Dziejopisarstwo polskie czasów baroku. Historiografia polskiego oświecenia.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
5.	Historia państwa i prawa polskiego do końca XVIII wieku	3	Monarchia patrymonialna (m. in. iusducale, Kościół monarszy). Przemiany okresu rozbicia dzielnicowego. Monarchia stanowa, (stany, Korona Królestwa Polskiego, statuty Kazimierza Wielkiego, unie). Rzeczpospolita szlachecka: demokracja szlachecka (np. przywileje, system parlamentarny – sejm i sejmiki, konfederacje, rokosze, władza królewska, urzędy, sądownictwo). Próby naprawy i upadek Rzeczypospolitej: reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego, Sejm Czteroletni i jego ustawodawstwo, rozbiory.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W11 HIS2A_U01 HIS2A_U05 HIS2A_U12 HIS2A_K01

				HIS2A_K03 HIS2A_K04
6.	Historia państwa i prawa polskiego w XIX-XX wieku	2	Pojęcie konstytucji jako ustawy zasadniczej, określającej ogólne zasady ustroju państwa, strukturę i kompetencje naczelnych organów władzy, podstawowe prawa i obowiązki obywateli. Akty konstytucyjne doby niewoli narodowej. Udział Polaków w parlamentach państw zaborczych i administracji. Konstytucje Drugiej Rzeczypospolitej. Organy przedstawicielskie Polskiego Państwa Podziemnego w latach 1939-1945. Konstytucje okresu Polski Ludowej. Konstytucje okresu 1989-1997.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W11 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_U11 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05
7.	Elektroniczne źródła informacji naukowej	2	Cyfrowe zasoby multimedialne, internetowe biblioteki cyfrowe polskie i zagraniczne, bazy danych polskie i zagraniczne, multiwyszukiwarki MAK i FIDAKR, cyfrowe mapy i atlasy historyczne (Europa i Świat), internetowa Bibliografia Historii Polski, zagraniczne zasoby cyfrowe (The National Archives UK, The National Archives USA, The Library of Congress, The New York Public Library, The British Library).	HIS2A_W08 HIS2A_W14 HIS2A_U02 HIS2A_U07 NAUII_U06 HIS2A_K02 HIS2A_K05
8.	Dzieje i kultura Kielc	2	Literatura naukowa i popularnonaukowa dotycząca Kielc, Kielce biskupie (do 1789 r.). Miasto w czasach zaboru austriackiego do 1815 r., w latach Królestwa Kongresowego 1815-1831, w okresie międzypowstaniowym, w czasach powstania styczniowego i represji popowstaniowych 1863-1905, w latach rewolucji 1905-1907 i poprzedzających wybuch I wojny światowej, w czasach I wojny światowej, w okresie międzywojennym, w okresie okupacji 1939-1945, Kielce po 1945 r.	HIS2A_W01 HIS2A_W07 HIS2A_W11 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U08 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K04
9.	Imperia starożytne	3	Wykład: wojny Sumerów i Akadów – ekspansja i budowa imperium przestrzennego w III tysiącleciu p.n.e., od ekspansji gospodarczej do wielkich wojen terytorialnych – budowa imperium egipskiego, podbój świata bliskowschodniego – wielkie imperia w II i I tysiącleciu p.n.e.: Babilończycy, Asyryjczycy, Hetyci, Persowie, pierwsze potęgi śródziemnomorskie: ekspansja kolonizacyjna Fenicjan i Greków, konfrontacja sił: Europa – Azja, grecka hegemonia, imperium Aleksandra Wielkiego, wielkie imperia hellenistyczne, Imperium rzymskie – od miasta do Imperium Romanum. Konwersatorium: Organizacja polityczna i społeczna państw starożytnej Mezopotamii w III tys. p.n.e., sumeryjskie miasta-państwa, „Imperium uniwersalne” Akadów, III dynastia z Ur, organizacja polityczna i społeczna starożytnego Egiptu, organizacja polityczna i społeczna wielkich imperiów bliskowschodnich: imperium Hammurabiego; Nowe Państwo Hetytów; państwo Nowobabilońskie; państwo Nowoasyryjskie; imperium Achemenidów. Starożytni Grecy – formy ustrojowe, instytucje państwowe, życie polityczne, myśl państwowa, królestwa Mykeńczyków, greckie miasto-państwo w okresie archaicznym i klasycznym, ekspansja polis spartańskiej, ateńska <i>arche</i> ,	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U05 HIS2A_K01 HIS2A_K02

			monarchia macedońska, monarchia hellenistyczna. Państwo starożytnych Rzymian – podstawy rozwoju, organizacja polityczna i administracja.	
10.	Państwa świata średniowiecznego	3	Wykład: państwo Merowingów i Karolingów, formy państw feudalnych, bizancjum, państwa słowiańskie, Francja w okresie monarchii wczesnofeudalnej, Królestwo Niemieckie, Święte Cesarstwo Rzymskie, monarchia wczesnofeudalna w Anglii, państwa krzyżowe, monarchie stanowe we Francji i Anglii, średniowieczne Włochy. Konwersatorium: Państwo Franków i jego upadek, feudalizm średniowieczny, Wschodnie Cesarstwo Rzymskie – ekspansja i upadek, Słowiańszczyzna we wczesnym średniowieczu, ekspansja arabska w Afryce i Europie, Kapetyngowie, Cesarstwo i papieżstwo, ruch krucjatowy, spór o „Dominium Mundi”, kraje śródziemnomorskie w XIV- XV w., Daleki Wschód w późnym średniowieczu.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
11.	Państwa epoki nowożytnej	3	Wykład i konwersatorium: Nowożytne państwa europejskie, absolutyzm w Europie, państwa Bliskiego Wschodu w XVI-XVIII wieku, nowożytne kraje Dalekiego Wschodu, państwa afrykańskie w XVI-XVII wieku, kraje Ameryki Południowej i Północnej w epoce nowożytnej.	HIS2A_W01 HIS2A_U01 HIS2A_K05
12.	Europa i świat w XIX wieku	3	Rodzina w Europie i na świecie w XIX wieku, rewolucja w obiegu informacji i jej skutki, migracje w XIX wieku, najważniejsze światowe religie w XIX wieku, higiena i medycyna w XIX wieku – Europa i świat, nacjonalizm i rasizm – ideologia i praktyka, wojny napoleońskie – skutki polityczne, społeczne, ekonomiczne i demograficzne, imperializm i imperia w XIX wieku, Europa na tle innych kontynentów – analogie i różnice, Europa Środkowa – między Wschodem a Zachodem, kultura elitarna i kultura masowa, problemy społeczne XIX-wiecznego świata i próby ich rozwiązania, Bliski i Daleki Wschód.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W13 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
13.	Europa i świat między dwiema wojnami	3	Sytuacja geopolityczna w Europie po I wojnie światowej. Świat po I wojnie światowej. Położenie geopolityczne. Rozwój doktryn bezpieczeństwa światowego i europejskiego 1918-1939. Kryzys systemów bezpieczeństwa i wybuch II wojny światowej. Procesy demokratyzacji Europy w latach 1918-1939. Rozwój ideologii totalitarnych i ich rola w budowie systemów bezpieczeństwa 1918-1939. Hossa i bessa. Systemy społeczno-gospodarcze w Europie i świecie 1918-1939. Przeobrażenia kulturowe w Europie i świecie 1918-1939. Walka z totalitaryzmem niemieckim i japońskim 1939-1945.	HIS2A_W03 HIS2A_W04 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_K01 HIS2A_K02
14.	Stosunki międzynarodowe po II wojnie światowej	3	Periodyzacja najnowszej historii powszechnej. Supermocarstwa i dwubiegunowy podział świata. „Zimna wojna”; geneza, etapy konfliktu, wyścig zbrojeń. Stosunki między państwami w radzieckiej strefie wpływów. Węgry 1956. Praska wiosna 1968. Konflikt bliskowschodni. Dekolonizacja i jej konsekwencje. Etapy i formy integracji europejskiej. Pozycja USA na półkuli zachodniej i w strefie Pacyfiku. Europa po upadku Związku Radzieckiego. Podbój Kosmosu. Terroryzm. Ludobójstwo. Globalizacja i jej konsekwencje – aspekty gospodarcze i polityczne. Od konfliktów lokalnych do napięć globalnych. Nowi wielcy gracze na arenie międzynarodowej na początku XXI w. – Chiny, Indie, Brazylia, Nigeria. Świat bez granic? Media elektroniczne; migracje.	HIS2A_W02 HIS2A_W04 HIS2A_W11 HIS2A_W01 HIS2A_U01 HIS2A_U06 HIS2A_U08 HIS2A_K01 HIS2A_K05
PRZEDMIOTY DO WYBORU:				

Przedmioty z zakresu dyplomowania:				
1.	Seminarium magisterskie	16	Charakterystyka pracy magisterskiej – wymagania. Wybór tematu pracy magisterskiej. Zasady pisania pracy magisterskiej. Krytyka i wykorzystanie źródeł. Koncepcje rozwiązywania problemów naukowych związanych z tematyką badawczą dysertacji magisterskich. Nomenklatura naukowa historyka wybranej epoki oraz poprawność językowa w pracy magisterskiej. Plan pracy magisterskiej. Prezentacja i realizacja tematów prac magisterskich.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W07 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_K01
2.	Warsztat naukowy historyka (wybrana epoka)	6	Periodyzacja dziejów – specyfika epok historycznych. Kategorie źródeł historycznych. Selekcja i ocena literatury przedmiotu. Nauki pomocnicze historii i ich przydatność w krytyce źródeł historycznych. Wiedza źródłowa i pozaźródłowa w pracy historyka. Praktyczne postępowanie podczas analizy źródeł historycznych. Korzystanie z zasobów internetowych, internetowe bazy danych, katalogów online bibliotecznych i archiwalnych.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W14 HIS2A_U02 HIS2A_U04 HIS2A_K04
3.	Wykład monograficzny (w języku obcym)	2	Treści programowe ustala prowadzący w zakresie proponowanych tematów – epok i zagadnień.	HIS2A_W01 HIS2A_W06 HIS2A_W11 HIS2A_U02 HIS2A_U10 HIS2A_U11 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05
Przedmioty z zakresu historii kultury i zarządzania jej dobrami:				
1.	Historia kultury antycznej	2	Wprowadzenie do źródłoznawstwa antycznego. Budownictwo greckie – styl, konstrukcja i materiały budowlane. Wielkie sanktuaria świata grecko-rzymskiego w archeologii i literaturze. Archeologia Aten. Archeologia miasta Rzymu. Wczesne chrześcijaństwo – źródła i powstawanie kanonu wiary. Antyczne sposoby mierzenia czasu i systemy metryczne w Grecji i Rzymie. Elementy kultury w codziennym życiu starożytnych.	HIS2A_W02 HIS2A_W04 HIS2A_W07 HIS2A_U06 HIS2A_U07 HIS2A_U14 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K04
2.	Historia kultury średniowiecznej	5	Historia kultury średniowiecznej we współczesnej perspektywie badawczej, kultura duchowa średniowiecza, kultura piśmienna w średniowieczu, kaznodziejstwo średniowieczne, inkwizycja średniowieczna, człowiek i przyroda w średniowieczu, wyobrażenia średniowieczna wobec śmierci, człowiek średniowiecza i zabawa, kultura dworska w średniowieczu, kultura miejska w średniowieczu, kultura wsi w średniowieczu, Heretycy, innowiercy, czarownice, sztuka średniowiecza.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
3.	Historia kultury nowożytnej	5	Wykład: Kultura i sztuka renesansu. Manieryzm w kulturze europejskiej. Kultura baroku. Sztuka rokoka. Kultura i sztuka w dobie Oświecenia. Konwersatorium: Przemiany światopoglądowe u progu ery nowożytnej.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W11

			Reformacja i reforma katolicka. Rozwój nauki, literatury i muzyki w XVI-XVIII w. Barok katolicki i protestancki. Główni przedstawiciele literatury, muzyki, teatru, malarstwa i rzeźby w okresie nowożytnym. Zmiany w mentalności i obyczajowości w dobie nowożytnej. Cechy charakterystyczne kultury Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie nowożytnym. Główne nurty Oświecenia i ich wpływ na sytuację społeczną i polityczną Europy.	HIS2A_U01 HIS2A_U07 HIS2A_U13 HIS2A_K01 HIS2A_K03
4.	Historia kultury XIX wieku	5	Wykład: Kultura Dalekiego Wschodu w XIX w. na przykładzie Chin i Japonii. Europejskie fascynacje Bliskim Wschodem. Ewolucja mody damskiej w Europie w XIX wieku. Malarstwo europejskie doby romantyzmu. Przemiany medialno-komunikacyjne – antropologia słowa – medialne dominanty kultury. Cześć i honor – samobójstwa i pojedynki. Kultura żydowska w Europie i na ziemiach polskich (np. Kultura chasydów). Pozytywizm europejski i warszawski – program, założenia, realizacja. Ruchy emancypacyjne w XIX wieku. Sport i idea olimpijska w XIX wieku (Piere de Coubertin). Technologie wojenne w służbie cywilizacji. Używki – tytoń, narkotyki, alkohol. Konwersatorium: Źródła klasycyzmu; Sentymentalizm; Preromantyzm. Kultura niemiecka epoki Biedermeieru. Secesja, Dekadentyzm, Młoda Polska. Ugrupowania artystyczne – prerafaelici. Epoka wiktoriańska - powieść angielska epoki wiktoriańskiej. Architektura europejska w XIX w.: klasycyzm, neoklasycyzm, neogotyck, inne neostyle, architektura przemysłowa. Nowe instytucje kultury: muzea, biblioteki publiczne, archiwa, stowarzyszenia społeczne. Kultura masowa. Kodeksy honorowe w kulturze europejskiej. Kultura islamu. Kodeksy i systemy karne w krajach europejskich w XIX wieku. Kultura duchowa i materialna zgromadzeń zakonnych. Okultyzm, czary, mody kulturalne. Sztuka kulinarna w dziejach narodów XIX wieku. Historia medycyny XIX wieku. Kultury i subkultury grup z marginesów społecznych.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W13 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
5.	Historia kultury XX wieku	5	Wykład: Czym jest kultura? Spory wokół periodyzacji i cesur XX wieku; krótkie i długie stulecie. Kultura i systemy totalitarne. Kultura wysoka, kultura popularna Globalizacja (konsumpcja jako przykład globalizacji kulturowej). Konwersatorium: Kultura w państwach totalitarnych (faszyzm, komunizm). Subkultury młodzieżowe. Osobowości świata kultury (wybrane postaci). Recepja holocaustu w malarstwie, rzeźbie i filmie. Malarstwo, rzeźba oraz architektura polska i światowa w XX wieku. Muzyka, film i moda w XX wieku.	HIS2A_W01 HIS2A_W04 HIS2A_W11 HIS2A_U03 HIS2A_U07 HIS2A_U13 HIS2A_K02 HIS2A_K05
6.	W cieniu piramid i świątyń starożytnych	1	Religie i mitologie starożytnego Egiptu (Teby, Memfis, Heliopolis, Sais). Główne ośrodki religijne Grecji Bałkańskiej oraz Egejskiej (Olimpia, Delfy, Dodona, Didyma). Religie orientalne w cesarstwie rzymskim (judaizm, mitraizm, kultury syryjskie, kultury anatolijskie). Zarys historii wczesnego chrześcijaństwa okresu apologetycznego oraz wczesnobizantyjskiego.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U07 HIS2A_K02 HIS2A_K03
7.	Wieś, miasto, dwór w średniowieczu	1	Kategorie stanowe. Życie średniowiecznej wsi. Miasto i jego mieszkańcy. Dwór władcy. Dwór możnych.	HIS2A_W03 HIS2A_W04 HIS2A_W07 HIS2A_U03

				HIS2A_U06 HIS2A_U12 HIS2A_K01 HIS2A_K04 HIS2A_K05
8.	Świat dworów i pałaców XVI-XVIII wieku	1	Siedziby szlacheckie i magnackie w dobie nowożytnej – zagadnienia klasyfikacyjne. Dwory murowane w XVI-XVIII w. Dwór drewniany i jego przemiany w I Rzeczypospolitej. Pomieszczenia szczególne (mieszkalne i pomocniczo-gospodarcze) w siedzibach szlacheckich XVI-XVIII w. Inwentarze dóbr ziemskich jako źródło do dziejów siedzib szlacheckich i magnackich w dobie nowożytnej. Wyposażenie i wystrój dworu szlacheckiego w XVI-XVIII w. Zamki i pałace doby nowożytnej w Polsce i ich założenia architektoniczne. Krzyżtopór – rezydencja magnacka XVII w. Mobilia we dworze i pałacu XVI-XVIII w.	HIS2A_W02 HIS2A_W06 HIS2A_W10 HIS2A_U01 HIS2A_K01
9.	Pamięć historyczna i miejsca pamięci historycznej XIX wieku	1	Historia i pamięć. Wokół problematyki badawczej i historii badań nad pamięcią kulturową. Miejsca pamięci – nośniki pamięci historycznej. Formy i przejawy upamiętniania postaci i wydarzeń historycznych w XIX w. Powstania narodowe w pamięci zbiorowej i polityce historycznej. Legiony Polskie i pamięć I wojny światowej. Miejsca pamięci historycznej we współczesnej kulturze lokalnej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
10.	Ziemiaństwo i dwory ziemiańskie w XIX-XX wieku	1	Powstanie ziemiaństwa i problemy z definicją ziemiaństwa. Przemiany liczebności i różnicowanie społeczno-ekonomiczne ziemiaństwa w XIX-XX w. Od gospodarki folwarcznej do nowoczesnego gospodarstwa rolnego. Gospodarka ziemiańska w XIX-XX w. Etos ziemiaństwa. Ziemianie w akcji politycznej społecznej i dobroczynnej w XIX i XX w. Tradycja szlachecka – przemiany w życiu codziennym i świątecznym we dworze w XIX-XX w. Dwory, rezydencje, pałace ziemiańskie w XIX-XX w.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W11 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_U11 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05
11.	Miejsca pamięci historii XX wieku	1	Miejsca pamięci XX w. w edukacji historycznej i obywatelskiej. Pedagogika miejsc pamięci. Formy, wartości i symbolika miejsc pamięci XX w. (pomniki, mogiły, cmentarze, obiekty architektoniczne, pola bitew, muzea, przedmioty, szlaki tematyczne). Rodzaje upamiętnionych faktów historycznych: wydarzenia, osoby, rocznice. Miejsca pamięci XX w. w krajobrazie kulturowym i turystyce; doświadczanie przestrzeni.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
12.	Antropologia historyczna	2	Wykład: O związkach historii z antropologią we współczesnej perspektywie badawczej. W kręgu twórców antropologii historycznej – Marc Bloch i szkoła Annales. Historia mentalności – jako kierunek współczesnych badań.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03

			Antropologiczne refleksje CliffordaGeertza a współczesne badania historyczne. Klasyczne dzieła antropologii historycznej i mikrohistorii. Konwersatorium:Ciało, cielesność, seksualność w średniowieczu i dobie nowożytnej - jako kategorie kulturowe. Prostyucja w średniowieczu i w okresie nowożytnym. Grzech i przestępstwo w średniowieczu i w dobie nowożytnej. Religijne i świeckie rytuały wykluczenia w średniowieczu. Karalność (kara śmierci, kat, więzienie) w średniowieczu i w okresie wczesnonowożytnym. Rytuały przemocy w średniowieczu. Śmierć w średniowieczu i w dobie nowożytnej. Zdrowie i choroba w średniowieczu i nowożytności. Homo ludens i homo faber. Oralność w kulturze doby średniowiecza i nowożytności. Obrzędy przejścia w kulturze średniowiecznej.	HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
13.	Aspekty prawne zarządzania instytucjami i dobrami kultury	1	Instytucje kultury powołane do ochrony dóbr kultury w Polsce. Zarządzanie instytucjami kultury w świetle obowiązującego prawa. Warunki prawne funkcjonowania różnych instytucji kultury (muzea, biblioteki, archiwa). Zasady gospodarki finansowej instytucji kultury – dotacja organizatora, przychody własne, środki zewnętrzne. Struktura organizacyjna instytucji kultury (przykłady instytucji centralnych i lokalnych). Specyfika zatrudnienia w instytucjach kultury. Kompetencje samorządów lokalnych w sektorze kultury. Instytucje kultury w strukturach organizacji pozarządowych, związków kościelnych i podmiotów gospodarczych.	HIS2A_W05 HIS2A_W18 HIS2A_U07 HIS2A_U13 HIS2A_K02 HIS2A_K03
14.	Współczesne instytucje ochrony dziedzictwa i zarządzania dobrami kultury	1	Pojęcie dobra kultury. Rola instytucji kultury w rozwoju lokalnym i regionalnym. Prawne regulacje działalności instytucji ochrony dóbr kultury. Rola państwa w ochronie dóbr kultury. Centralne instytucje ochrony dóbr kultury i ich rola w kształtowaniu świadomości społecznej. Struktura i działalność wybranych instytucji ochrony dóbr kultury na szczeblu lokalnym. Ochrona dóbr kultury przez samorządy. Źródła finansowania instytucji ochrony dóbr kultury – budżet państwa, środki samorządowe, sponsoring. Międzynarodowe instytucje i organizacje kulturalne – kontakty i możliwości współpracy. Edukacja kulturalna. Zarządzenie instytucjami kultury.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_K02 HIS2A_K03
Przedmioty z zakresu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*:				
1.	Psychologiczne podstawy działalności pedagogicznej nauczyciela szkoły ponadpodstawowej	1,5	Wykład: Sylwetka rozwojowa ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości. Rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga, pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny. Zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania. Dojrzałość fizyczna a dojrzałość społeczna i emocjonalna. Krystalizowanie się tożsamości. Dorosłość. Identyfikacja z nowymi rolami społecznymi. Kształtowanie się stylu życia. Konwersatorium: Grupa rówieśnicza. Pozycja społeczna ucznia w grupie rówieśniczej. Znaczenie grupy rówieśniczej. Koleżeństwo, przyjaźń, związek partnerski, miłość. Konflikty z rówieśnikami, rodzicami i wychowawcami. Rola osób znaczących i autorytetów. Zmiana autorytetów, kryzys autorytetu nauczyciela i rodzica. Bunt okresu dorastania i jego funkcje. Zagrożenia młodzieży: agresja, przemoc, uzależnienia, grupy nieformalne, sekty. Podkultury	NAUII_W01 NAUII_W02 NAUII_W03 NAUII_U03 NAUII_U04 NAUII_K02

			młodzieżowe. Inny, wykluczony. Dynamika grupy uczniowskiej. Współpraca i współdziałanie uczniów. Rozwiązywanie konfliktów, mediacje. Zaburzenia funkcjonowania w okresie dorastania. Obniżenie nastroju, depresja. Zaburzenia zachowania.	
2.	Pedagogiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej	1,5	Wykład: Rodzina i szkoła - podstawowe środowiska wychowawcze. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym. Ćwiczenia: Zadania rozwojowe okresu adolescencji i wynikające z nich trudności. Zadania nauczyciela/wychowawcy klasy w szkole ponadpodstawowej, podstawy prawne jego działań. Adaptacja w nowym środowisku, poznawanie uczniów, budowanie zespołu klasowego. Bezpieczeństwo w szkole i poza jej terenem /zajęcia terenowe, wycieczki/. Kreowanie współpracy z rodzicami. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – zadania wychowawcy klasy. Wybory edukacyjno-zawodowe uczniów. Nauczyciel jako doradca. Metody i techniki określania potencjału ucznia. Przygotowanie młodzieży do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem. Profilaktyka w szkole: czynniki ryzyka a czynniki chroniące, skuteczne strategie profilaktyczne. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i klasy. Wspieranie uczniów w radzeniu sobie z problemami wieku dorastania – zadania nauczyciela/wychowawcy – studium przypadku.	NAUII_W01 NAUII_W03 NAUII_W04 NAUII_U03 NAUII_U04 NAUII_U06 NAUII_K02 NAUII_K04
3.	Historia wychowania	2	Miejsce i rola dziecka w rodzinie i społeczeństwie na przestrzeni epok. Wychowanie a społeczeństwo i kultura na przestrzeni wieków – zmieniający się ideał człowieka jako cel wychowania. Miejsce kobiety w systemie wychowania. Wychowanie w Polsce od średniowiecza po współczesność: cechy charakterystyczne, elementy wspólne i odrębne na tle Europy i świata. Polskie uwarunkowania historyczne a ideały, cele i metody wychowania na przestrzeni epok. Europejska, światowa i polska myśl pedagogiczna na przestrzeni epok - omówienie poglądów wybranych przedstawicieli. Rola historii w systemach wychowawczych.	HIS2A_W01 HIS2A_W10 HIS2A_U01 HIS2A_U13 HIS2A_K01 HIS2A_K03
4.	Historia szkolnictwa	2	Charakter i typy szkolnictwa od starożytnej Grecji po współczesność. Edukacja a główne trendy i ideały poszczególnych epok. Edukacja i instytucja szkoły w Polsce od średniowiecza po współczesność: charakterystyka, zmiany, typy, uwarunkowania polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturowe. Miejsce kobiety w edukacji na przestrzeni epok. Cele, metody, programy, podręczniki. Nauczyciele i uczniowie. Miejsce historii w systemach kształcenia na przestrzeni epok.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W13 HIS2A_U01 HIS2A_U08 HIS2A_U12 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
5.	Warsztaty dydaktyki historii	11	Związki nauki z nauczaniem. Kultura historyczna i świadomość społeczna. Rola szkoły w kształtowaniu kultury historycznej społeczeństwa. Historia regionalna i lokalna problematyka terminologiczna, historyczne badania regionalne, myśl regionalistyczna w dydaktyce historii. Warsztat nauczyciela historii (kompetencje merytoryczne i dydaktyczne). Narracja historyczna (metodologia, różne odmiany i miejsca narracji historycznej). Podstawy prawne polskiego systemu oświaty – najważniejsze ustawy i rozporządzenia wykonawcze, zmiany w rozporządzeniach	HIS2A_W10 HIS2A_W11 HIS2A_W19 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U14 HIS2A_K01

			dotyczących awansu zawodowego nauczyciela historii. Kreatywność – teoria i praktyka.	HIS2A_K03 HIS2A_K05
6.	Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej	3,5	<p>Wykład: Dydaktyka historii, zadania dyscypliny. Historia, jako dyscyplina naukowa a historia szkolna. Specyfika historii jako przedmiotu nauczania szkolnego (szkoła ponadpodstawowa). Wybrane zagadnienia szkolnego nauczania – uczenia się historii (szkoła ponadpodstawowa). Modele i style nauczania. Warsztat pracy nauczyciela historii i wzór osobowy nauczyciela wychowawcy (szkoła ponadpodstawowa).</p> <p>Konwersatorium: Nauczyciel i uczeń w procesie nauczania – uczenia się historii w szkole ponadpodstawowej. Cele szkolnej edukacji historycznej, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki kształcenia historycznego w szkole ponadpodstawowej.</p> <p>Specyfika szkolnej narracji historycznej w szkole ponadpodstawowej. Zabiegi i procedury metodyczne, metody, strategie i formy organizacyjne procesu edukacji historycznej (szkoła ponadpodstawowa). Historia a wychowanie w szkole ponadpodstawowej. Strategie dydaktyczne kształcenia historycznego w szkole ponadpodstawowej. Dobór metod i ich wykorzystanie w szkole ponadpodstawowej. Środki dydaktyczne – pojęcie, klasyfikacja, dobór i wykorzystanie w procesie nauczania historii w szkole ponadpodstawowej. Planowanie nauczania historii w szkole ponadpodstawowej. Kontrola i ocena efektów pracy uczniów, z uwzględnieniem specyfiki prawidłowości nauczania – uczenia się w szkole ponadpodstawowej. Specyficzne trudności w uczeniu się historii w szkole ponadpodstawowej – profilaktyka, diagnoza, pomoc. Utrzymywanie ładu na lekcji i indywidualizacja kształcenia, z uwzględnieniem specyfiki i prawidłowości nauczania – uczenia się w szkole ponadpodstawowej. Ewaluacja pracy nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej.</p>	HIS2A_W01 HIS2A_W09 HIS2A_U01 HIS2A_U09 HIS2A_K01 HIS2A_K04 NAUII_W02 NAUII_W04 NAUII_U05 NAUII_U06 NAUII_U07 NAUII_U10 NAUII_K01 NAUII_K02
Przedmioty z zakresu przygotowującego do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie (WOS)**				
1.	Dydaktyka WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	6	<p>Reforma programowa (2017 r.) – główne założenia i zmiany w koncepcji kształcenia wiedzy o społeczeństwie. Ciągłość i zmiana celów nauczania wiedzy o społeczeństwie i ich różnorodne uwarunkowania. Pożytki z czytania prasy. Dydaktyczne aspekty przeglądu prasy na lekcjach wiedzy o społeczeństwie. Korzystanie z różnych typów źródeł w projektowaniu scenariusza lekcji z wiedzy o społeczeństwie. Wykorzystanie zasobów Internetu w uczeniu się i nauczaniu wiedzy o społeczeństwie. Metoda projektu i portfolio. Koncepcja kształcenia obywatelskiego w państwach Unii Europejskiej i w USA. Badania międzynarodowe dotyczące edukacji obywatelskiej. Edukacja na rzecz obywatelstwa, pojęcie obywatelstwa i współczesne koncepcje. Wartości w edukacji obywatelskiej.</p>	HIS2A_W08 HIS2A_W10 HIS2A_U04 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K05 NAUII_W02 NAUII_W04 NAUII_U05 NAUII_U06 NAUII_U07 NAUII_U10 NAUII_K01 NAUII_K02
2.	Edukacja społeczna	2	Dziedziny aktywności społeczno-obywatelskiej. Organizacje pozarządowe. Wolontariat. Problemy życia społecznego z perspektywy współczesnej młodzieży	HIS2A_W08 HIS2A_W10

			i środowiska lokalnego. Środowisko lokalne a szkoła i możliwości ich współdziałania. Projekty dla edukacji obywatelskiej w szkole i środowisku lokalnym. Metody badań społecznych – ankieta, wywiad. Formy komunikowania wyników badań społecznych w edukacji szkolnej i pozaszkolnej.	HIS2A_U02 HIS2A_U07 HIS2A_K01 HIS2A_K03
Przedmioty z zakresu historii ciała i cielesności – aspektów kulturowych				
1.	Historia ciała i cielesności w starożytności	3	Język ciała w starożytności – od ciała fizycznego do ciała symbolicznego. Ciało w ujęciu filozofów starożytnych. Ciała astralne. Ciało zwierzęce, ludzkie i boskie. Ciało obywatela, robotnika, niewolnika. Kanon piękna kobiety i mężczyzny. Ciało brzydkie, stare, kalekie. Ciało własne i obce – stereotypowe wyobrażenia cudzoziemca. Pielęgnacja i upiększanie ludzkiego ciała. Zdrowie i choroby ciała. Ćwiczenia fizyczne. Religie starożytne wobec ludzkiego ciała. Ciało i eros. Narodziny i śmierć – obyczaje i obrzędy.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W04 HIS2A_U01 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K04
2.	Historia ciała i cielesności w średniowieczu	3	Ciało i cielesność jako kategoria kulturowa. Ciało i seksualność w filozofii i teologii średniowiecznej. Ciało i seksualność w prawie kanonicznym. Ciało zdrowe-ciało chore. Medycyna humoralna. Ciało zmarłych. Prawo świeckie wobec czynów przeciw ciału. Dwa ciała króla: ciało naturalne i ciało mistyczne. Ciało w malarstwie i sztuce średniowiecznej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U05 HIS2A_K01 HIS2A_K04
3.	Historia ciała i cielesności w czasach nowożytnych	3	Przemiany obrazu ciała w epoce nowożytnej. Kanon piękna kobiety i mężczyzny. Obyczaje i mowa ciała. Ciało ludzkie i jego pielęgnacja. Ćwiczenia fizyczne. Zdrowie i choroby. Sekcje zwłok. Seksualność w okresie nowożytnym. Małżeństwo i rodzicielstwo. Problem prostytucji. Przesłania seksualne i wymiar kar. Patologiczne odchylenia seksualne. Rola ciała w różnych wyznaniach i religiach. Ciało, Kościół i sacrum Chrystusa, relikwie świętych.	HIS2A_W03 HIS2A_W11 HIS2A_W14 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K04 HIS2A_K05
4.	Historia ciała i cielesności w XIX-XX wieku	3	Ciało i cielesność w XIX-XX wieku jako kategorie kulturowe we współczesnej humanistyce – stan, perspektywy i metody badań. Zmiany modelu rodziny i życia rodzinnego w XIX – XX stuleciu. Społeczno-obyczajowe wzorce roli kobiety i mężczyzny w perspektywie genderhistory. Sfera prywatna – intymność w życiu codziennym. Kulturowe aspekty seksualności a wzorce obyczajowe. Aspekty kulturowe „rewolucji obyczajowych” w XX wieku. Prostytucja w kulturze europejskiej XIX-XX wieku. Ciało i cielesność w kontekście urody, higieny, zdrowia. Ciało i cielesność w kontekście starości i śmierci. Wyobrażenia ciała i cielesności w sztuce (wybrane aspekty).	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
Przedmioty z zakresu historii Polski i świata współczesnego*:				
1.	Systemy polityczne i partyjne	2	Współczesne doktryny polityczne. Podstawowe terminy z zakresu nauki o polityce. Typologia systemów politycznych i partyjnych. Funkcje partii politycznych. Ewolucja systemu politycznego i partyjnego Polski w latach 1944/45-2012. Współczesne ustroje wybranych państw Europy i świata w ramach systemów demokratycznych (skonsolidowanych, nieskonsolidowanych i „szarej	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03

			strefy”) oraz niedemokratycznych (autorytarnych i totalitarnych).	HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
2.	Samorząd i polityka lokalna	2	Geneza i rozwój instytucji samorządowych w Polsce X-XX wieku. Pojęcie, istota, rodzaje i modele samorządu terytorialnego. Pozycja samorządu terytorialnego we władzy publicznej i struktura samorządu terytorialnego w Polsce. Ustrój i organizacja władz samorządu terytorialnego i ich kompetencje. Dochody i wydatki – budżet w samorządach. Samorząd jako organizator życia wspólnot lokalnych i dysproporcje w rozwoju.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
3.	Integracja europejska	2	Proces jednoczenia kontynentu europejskiego w XX wieku. Droga Polski do integracji ze Wspólnotami Europejskimi. Instytucje unijne – geneza, charakterystyka funkcjonowania. Budżet Unii Europejskiej. Polityka unijna w dziedzinie przemysłu i usług. Polityka unijna wobec rolnictwa i obszarów wiejskich. Polityka bezpieczeństwa w ramach Unii Europejskiej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
4.	Spółeczeństwo obywatelskie	2	Socjologia życia publicznego. Idea społeczeństwa obywatelskiego. Kształtowanie postaw obywatelskich. Zachowania prospołeczne. Demokracja partycypacyjna w społeczeństwie obywatelskim. Prawa człowieka w społeczeństwie obywatelskim. Instytucje państwa a społeczeństwo obywatelskie. Samorząd i społeczności lokalne. Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim. Edukacja ustawiczna a rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Społeczeństwo informacyjne. Wolontariat.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
5.	Problemy współczesnego świata	2	Współczesne cywilizacje świata. Dyplomacja we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Globalizacja we współczesnym świecie. Międzynarodowa polityka kulturalna. Współczesne zagrożenia dla świata. Polityka UE. Polityka Stanów Zjednoczonych przed i po zimnej wojnie. Znaczenie organizacji międzynarodowych we współczesnym świecie. Stosunki międzynarodowe w regionie bałtyckim.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
6.	Socjologia	2	Socjologia jako dyscyplina naukowa – zakres przedmiotowy i podmiotowy. Metodologia nauk społecznych – metody badań jakościowych, pomiar, próba w badaniach socjologicznych. Weryfikacja materiału socjometrycznego. Elementy myśli socjologicznej w dziełach antyku. Refleksja socjologiczna w dobie	HIS2A_W03 HIS2A_W10 HIS2A_U07 HIS2A_U12

			średniowiecza i nowożytności. XIX wiek – narodziny socjologii jako nauki (poglądy Augusta Comte'a, Herberta Spencer'a). Myśl socjologiczna w poglądach Karola Marksa (koncepcja formacjispołeczno-ekonomicznych). Ewolucjonizm, socjologizm, humanizm, Szkoła Chicagowska? Socjologia humanistyczna (Max Weber) i socjologia formalna (Georg Simmel). Socjologia religii w myśli Emila Durkheima. Psychologizm, psychosocjologia (Vilfredo Pareto, G. Le Bon) i socjologia opisowa (chicagowska szkoła). Współczesna socjologia (klasyczny funkcjonalizm socjologiczny; neofunkcjonalizm; teorie wymiany; socjologiczne teorie konfliktu). Współczesna socjologia (analiza kryzysu współczesnego społeczeństwa; socjologia interpretatywna). Dorobek klasycznej socjologii polskiej.	HIS2A_K01 HIS2A_K05
<p>PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):</p> <p>Celem praktyk niepedagogicznych prowadzonych w Instytucie Historii UJK jest przygotowanie studentów do pracy w instytucjach kultury, takich jak: muzea, wydawnictwa, galerie sztuki, w ośrodkach kreujących rozwój kultury, w odpowiednich działach jednostek samorządowych, rządowych i pozarządowych, różnego typu mediach. Studenci odbywają praktyki w wymiarze 60 godzin. Celem praktyk pedagogicznych prowadzonych w Instytucie Historii UJK jest przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela historii i wiedzy o społeczeństwie, w tym poznania ogólnych zasad organizowania i prowadzenia pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole ponadpodstawowej, kształtowania umiejętności wykorzystywania w działalności praktycznej wiedzy zdobytej podczas studiów, pogłębiania znajomości metod i form nauczania historii oraz gromadzenia materiału obserwacyjnego i doświadczalnego o szkole i jej środowisku. Student odbywa praktykę psychologiczno-pedagogiczną w wymiarze 30 godzin, praktykę z historii w szkole ponadpodstawowej w wymiarze 120 godzin oraz praktykę z wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej w wymiarze 60 godzin. Szczegółowe zasady odbywania praktyk reguluje harmonogram, dziennik i instrukcja praktyk.</p>				
1.	Praktyka zawodowa	2	Specyfika pracy i formy działalności prowadzonej przez instytucje kultury. Charakterystyka zbiorów stanowiących historyczne dobra kultury. Zasady przechowywania, opracowywania i udostępniania zbiorów. Zasady tworzenia i obiegu dokumentacji. Praca przewodnika, praca osoby zaangażowanej w ochronę, a także promocję i popularyzację historycznych dóbr kultury.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U01 HIS2A_U06 HIS2A_U09 HIS2A_K03 HIS2A_K04
2.	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej*	1,5	Specyfika szkoły ponadpodstawowej, w której praktyka jest odbywana, w szczególności realizowane przez nią zadania opiekuńczo – wychowawcze, sposób funkcjonowania, organizacja pracy pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji. Zorganizowana i podejmowana spontanicznie aktywność formalnych i nieformalnych grup uczniów. Obserwowane: aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, interakcje dorosły (nauczyciel, wychowawca) – młody człowiek oraz interakcje między młodzieżą (w tym samym i różnym wieku), procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłócenia, czynności podejmowane przez opiekuna praktyk oraz prowadzone przez niego zajęcia, sposoby integrowania przez opiekuna praktyk różnych działalności w tym opiekuńczo – wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej, dynamika grupy, role pełnione przez uczestników grupy, zachowania i postawy młodzieży, działania podejmowane przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie. Współdziałanie z opiekunem praktyk w: sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu	NAU2/3_W15 NAU2/3_U01 NAU2/3_U07 NAU2/3_K02

			bezpieczeństwa, podejmowaniu działań wychowawczych, wynikających z zastanej sytuacji, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym: prowadzenie dokumentacji praktyki, konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyczną, ocena własnego funkcjonowania w toku realizowanych zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacja zamierzonych celów, konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzonych działań, omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).	
3.	Praktyka pedagogiczna śródroczna z historii w szkole ponadpodstawowej*	4	Konfrontacja wiedzy teoretycznej (z zakresu przedmiotów kierunkowych i dydaktyki historii) z praktyką w szkole. Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły, obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji historii. Organizacja i prowadzenie lekcji historii (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Dokumentacja praktyki, samoocena, ocena koleżeńska, a przede wszystkim konsultacja z opiekunem praktyk (szkolnym).	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U05 HIS2A_U09 HIS2A_K05 NAUII_W02 NAUII_W03 NAUII_W04 NAUII_U01 NAUII_U02 NAUII_U03 NAUII_U08 NAUII_U09 NAUII_U10 NAUII_K03 NAUII_K04 NAUII_K05
4.	Praktyka pedagogiczna ciągła z historii w szkole ponadpodstawowej*	3	Konfrontacja wiedzy teoretycznej (z zakresu przedmiotów kierunkowych i dydaktyki historii) z praktyką w szkole. Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły, obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji historii. Organizacja i prowadzenie lekcji historii (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Dokumentacja praktyki, samoocena, ocena koleżeńska, a przede wszystkim konsultacja z opiekunem praktyk (szkolnym).	HIS2A_W01 HIS2A_W10 HIS2A_U03 HIS2A_U19 HIS2A_K05 NAUII_W02 NAUII_W03 NAUII_W04 NAUII_U01 NAUII_U02 NAUII_U03 NAUII_U08 NAUII_U09 NAUII_U10 NAUII_K03 NAUII_K04

				NAUII_K05
5.	Praktyka pedagogiczna śródroczna z WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej**	2	Konfrontacja wiedzy teoretycznej (z zakresu przedmiotów kierunkowych i dydaktyki wiedzy o społeczeństwie) z praktyką w szkole. Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły, obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji historii. Organizacja i prowadzenie lekcji historii (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Dokumentacja praktyki, samoocena, ocena koleżeńska, a przede wszystkim konsultacja z opiekunem praktyk (szkolnym).	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U05 HIS2A_U19 HIS2A_K05 NAUII_W02 NAUII_W03 NAUII_W04 NAUII_U01 NAUII_U02 NAUII_U03 NAUII_U08 NAUII_U09 NAUII_U10 NAUII_K03 NAUII_K04 NAUII_K05
6.	Praktyka pedagogiczna ciągła z WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej**	2	Konfrontacja wiedzy teoretycznej (z zakresu przedmiotów kierunkowych i dydaktyki wiedzy o społeczeństwie) z praktyką w szkole. Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły, obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji historii. Organizacja i prowadzenie lekcji historii (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Dokumentacja praktyki, samoocena, ocena koleżeńska, a przede wszystkim konsultacja z opiekunem praktyk (szkolnym).	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U05 HIS2A_U19 HIS2A_K05 NAUII_W02 NAUII_W03 NAUII_W04 NAUII_U01 NAUII_U02 NAUII_U03 NAUII_U08 NAUII_U09 NAUII_U10 NAUII_K03 NAUII_K04 NAUII_K05
	razem	120 128***		
PRZEDMIOTY INNE****:				
1.	BHP	0	Podstawowe regulacje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Cel, przedmiot i zasady ergonomii. Przepisy i zasady BHP na uczelniach wyższych. Czynniki uciążliwe, szkodliwe i niebezpieczne w pracy. Zadania pracodawcy i pracownika w zakresie BHP. Wypadki w pracy – przyczyny i profilaktyka.	HIS2A_W01 HIS2A_U01 HIS2A_K01
2.	Szkolenie biblioteczne	0	Podstawowe informacje o Bibliotece Uniwersyteckiej (historia, lokalizacja, zadania i misja, struktura organizacyjna, zbiory). Procedury biblioteczne	HIS2A_W01 HIS2A_W08

			związane z zapisem do BU. Zasady korzystania ze zbiorów i usług BU, ze szczególnym uwzględnieniem regulaminu udostępniania zbiorów. Zawartość strony WWW BU. Bazy danych dostępnych w sieci Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Wyszukiwanie i zamawianie w katalogach: elektronicznym w systemie ALEPH i tradycyjnym (kartkowym).	HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_K01 HIS2A_K02
--	--	--	---	--

* dotyczy studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela

** dotyczy studentów przygotowujących do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie (WOS)

*** dotyczy studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela oraz do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie (WOS)

**** dotyczy studentów, którzy nie ukończyli BHP i szkolenia bibliotecznego podczas studiów pierwszego stopnia

14. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia na kierunku historia (studia drugiego stopnia) stanowi istotny element procedur obowiązujących w ramach funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, określonego Uchwałą nr 84/2017 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28.09.2017 r. Obejmuje ona okresową ocenę przez studentów zajęć prowadzonych na kierunku Historia, ocenę tematów prac dyplomowych przez Kierunkowy Zespół ds. Programu Kształcenia, kontrolę, analizę i ocenę przez Kierunkowy Zespół ds. Programu Kształcenia archiwizowanych teczek z pracami kontrolnymi, hospitację zajęć prowadzonych przez pracowników Instytutu Historii, ocenę w/w dokumentacji i kontrolę procesu zapewnienia jakości kształcenia przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Kontrolę nad tym procesem posiada Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. Szczegółowa weryfikacja i ocena efektów uczenia się odbywa się:

- w procesie dyplomowania (ocena pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta),
- w procesie ankietyzacji przeprowadzanej wśród studentów kończących proces kształcenia (ocena realizacji kierunkowych efektów uczenia się),
- poprzez realizację i ocenę praktyk studenckich (zgodnie z regulaminem praktyk),
- poprzez uzyskiwanie od studentów informacji dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej w ramach wymiany międzynarodowej,
- informacją zwrotną poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora lub Ministra),
- poprzez badanie losów absolwentów i informacji zwrotnych w zakresie uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy,
- poprzez badanie opinii pracodawców w zakresie programów studiów, w tym szczególnie zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikacji.

Podstawę oceny realizacji efektów uczenia się stanowią ponadto: prace etapowe realizowane przez studentów w trakcie studiów (kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, referaty, projekty, prezentacje, itd., według szczegółowych ustaleń przedstawionych w kartach przedmiotów), których charakter i miejsce określono w ramach funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (ocena skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia). Szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji wyznacza prowadzący przedmiot i umieszcza je w karcie przedmiotu. Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.

Załączniki:

1. Plan studiów

2. Wykaz zajęć służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych
3. Informacje uzupełniające
4. Efekty kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (wg. uchwały Senatu UJK nr 54/2018 z dnia 27 września 2018)
5. Karty przedmiotów